

Poštarji – pomemben člen odpora

V središču Ljubljane je bil sedež pošte. Med NOB so uslužbenci te ustanove odigrali izredno pomembno vlogo. Okupator se je zavedal pomena te ustanove, saj je imela italijanska vojska v kleti pošte Ljubljana 1, pri današnji Nami, svojo telefonsko centralo. Na tej pošti je po izjavi Janka Kavčiča kljub močni zastraženosti uspešno delovala obveščevalna služba OF, ki je s prestrežanjem ovadb in obvestil okupatorju rešila mnogo domoljubov pred streljanji in internacijami ter nudila varnostnoobveščevalni službi OF dragocene podatke.

Na kolodvorski pošti 2 so aktivisti OF opravljali kurirske posle in prevoze materiala z ambulantnimi vagoni. Ta dejavnost je uspešno potekala, čeprav je vsako pošiljko spremljal fašist. Material za partizane so prevažali tudi s poštami avtomobili.

Najznačilnejše pa so bile akcije sabotaž na telefonskih linijah, ki so jih opravljali strokovnjaki za telefonijo Ferluga, Gliha, Dolinar in drugi. V začetku leta 1943 je narodna zaščita po nalogu Juleta Sočana prevzela mitraljez zbrojevko z 800 naboji, ki naj bi služil za primer pouličnih bojev v mestu. Kljub temu, da so Italijani budno stražili stavbo

pošte Ljubljana 1, so zaščitniki prepeljali mitraljez z poštnim avtom in ga skrili na podstrešju.

Vsa ta dejavnost ni bila naključna in stihjska, pač pa skrbno organizirana. Vodil jo je matični odbor OF. Konec meseca avgusta 1941 je bil prvi sestanek v poštnem domu na bivši Tyrševi cesti, kjer so bili prisotni predstavniki vseh ljubljanskih poštnih ustanov. Sestanek OF sta vodila Lasič in Golob.

Po tem sestanku so začeli ustanavljati odbore OF na obeh poštah in telefonskih sekcijah, poštni direkciji, delavnicah in avtogaražah. Prvi

sekretar matičnega odbora OF je bil Nejče Šturm, blagajničarka odbora OF je bila Lidijska Pečenka, ki je oddajala denar preko Šenka Roglju v Hrvatsko štedionico: intendant Slamič je oddajal zbrani material vratarju srednje tehnične šole na Aškerčevi cesti, komandant narodne zaščite Šenk, je imel »povezavo navzgor« z Juletom Sočanom, obveščevalec poštne ustanove Kavčič pa je dajal podatke obveščevalcu rajona Center.

Po italijanski kapitulaciji je 12 aktivistov OF odšlo v partizane. Ob tem naj poudarim, da je v letih vojne padlo v borbi z okupatorjem in domačimi izdajalci ali pa bilo pobitih v koncentracijskih taboriščih in zaporih 45 poštarjev. V tem obdobju je delo za OF postalo težavnejše. Na ustanovi se je povečal pritisk bele garde na čelu z direktorjem pošte dr. Janžekovičem in upravnikom pošte Ljubljana 1 Božičem. S prihodom nekaterih aktivistov OF iz internacije se je dejavnost nekoliko okrepila in so vse do osvoboditve zbirali denarna in materialna sredstva za OF.

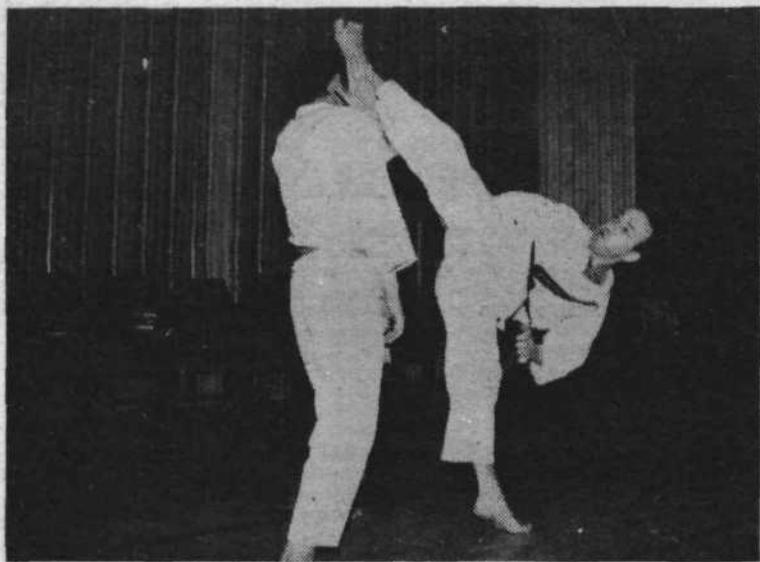
LOJZ TRŠAN

Karate in samoobramba

Karate klub Forum vas vabi k vpisu v treninge Sankukai samoobrambe in karateja. Vpis se zaključuje 12. marca. Vse, ki ste že malo v zamudi, vabimo, a se priključite v tem roku, kajti naslednji vpis je šele septembra. Do sedaj se je vpisalo že prek 100 članov in pionirjev, zelo veliko se je tokrat vpisalo tudi žensk.

VPIS IN INFORMACIJE na osnovni šoli dr. Vita Kraigherja za Bežigradom (za stadionom Olimpije) ob ponedeljkih in sredah od 18. do 20. ure.

S. ŠOROTAR

Odvoz kosovnega materiala

V naši občini bodo v začetku letošnje pomladi odvažali kosovski material po naslednjem razporedu:

KS AJDOVŠČINA	24. marca
KS GRADIŠČE	24. marca
KS STARA LJUBLJANA	25. marca
KS TRG OSVOBODITVE	25. marca
KS POLJANE	26. marca
KS NOVE POLJANE	26. marca
KS PRUJE	27. marca
KS TABOR	28. marca
KS LEDINA	28. marca
KS KOLODVOR	31. marca
KS JOSIP PRAŠNIKAR	31. marca
KS STARI VODMAT	1. aprila

Obvestilo bralcem

Zaradi obilice gradiva smo morali izpustiti vrsto aktualnih prispevkov. Med drugim je izpadla rubrika »iz delovnih kolektivov naše občine«, močno pa smo morali tudi skrócić vesti iz krajevnih skupnosti. Gradivo, ki ga to pot nismo mogli uvrstiti na strani našega glasila, bomo objavili v prihodnji številki »Dogovorov«. Prosimo za razumevanje.

KS Tabor

Tudi letos »Majska srečanja« – Letošnja, že tradicionalna srečanja na Taboru bodo od 12. do 23. maja. Tako so se dogovorili na KK SZDL, ki je organizator srečanj. Srečanja se bodo pričela s slovesno otvoritvijo novega spominskega parka ob Ilirski ulici. Kulturni program bodo pripravili mladinci pred nedavnim ustanovljene mladinske organizacije. Tako kot vsa leta doslej, bodo tudi letos v srečanjih sodelovali takorekoč vsi krajinj Tabora. Najmlajši, ki hodijo še v vrtec, bodo risali po pločnikih, učenci OS bodo telovadili, razstavljali svoje izdelke in pripravili lutkovno igrico. Mladina bo skupaj z vojaki in mlinciki sodelovala predvsem v športnih prireditvah, v katere se bodo vključili tudi invalidi in upokojeanci. Brez dvoma bo razstava družstva invalidov pritegnila mnogo obiskovalcev. Ker v KS Tabor živi precej umetnikov, načrtuje kulturni večer z naslovom »Večer z našimi umetniki«. TVD Partizan bo letos še bolj sodeloval v srečanjih. Prevzeli so organizacijo vseh športnih prireditev, po vsej verjetnosti pa bodo pripravili tudi telovadno akademijo. Višek bodo srečanja dosegla 18. maja, ko se bodo Taborjani na Vačah srečali s prebivalci pobratene KS. Na srečanje se Vačani že temeljito pripravljajo. Majska srečanja bodo, kot rečeno, zaključili 23. maja in se tako pridružili slovesnemu praznovanju 30-letnice Doma upokojevcev na Taboru.

***

Ponovna uvedba članarine za SZDL – Tako kot v marsikateri KS, so tudi na Taboru pred nekaj leti prenehali pobirati članarino za SZDL. Krajinj sami, zlasti pa družbenopolitične organizacije, so že dalj časa opozarjali, da to najbrž ni bilo dovolj pretehtano in da bi bilo prav, da bi članarino ponovno uvedli, še zlasti zato, ker povsod primanjkuje sredstev za financiranje programov aktivnosti KK SZDL. Na zadnji seji predsedstva KK SZDL so se dogovorili, da se bodo pogovorili s predsedniki sosesk, na kakšen način bi se najprimerneje lotili ponovnega pobiranja članarine, ki bo za leto 1986 znašala 100 dinarjev.

TATJANA PUST

KS Stari Vodmat

Svet KS sprejel program dela za leto 1986 – Prvo leto novega planskega obdobja 1986/1990 začinjamo predvsem z opiranjem na lastne sile in materialne možnosti. Skratka, napravili bomo, kar si želimo in kar finančno zmoramo. V programu je zajeto delo komisij sveta KS, kjer izrazito izstopajo bolj humani medsebojni odnosi, večja skrb za socialno in zdravstveno varstvo ogroženih družin in posameznikov, skrb za čisti in zeleni Vodmat, nadaljevanje akcije za priključitev stanovanjskih zgradb na toplovodno omrežje, vzdrževanje cest in nasadov, obnova Bohoričeve, Vodmatski dnevi itd. Posebna skrb pa bo letos namenjena dograjevanju sistema civilne in družbene zaščite prebivalcev. Pri tem računamo na vsa pomoč in sodelovanje mladih krajanov.

***

Breda Lokar-Gaspari nova predsednica skupščine – Prejšnji teden je skupščina delegatov sprejela srednjeročni načrt krajevske skupnosti Stari Vodmat za obdobje 1986/1990, program in finančni načrt za leto 1986 ter sklep o reorganizaciji enot TO. Na predlog sveta KS in komisije za odklivanj je sprejela tudi sklep o podelitvi pismnih priznanj krajinom, ki so s svojim požrvalnim delom mnogo prispevali k razvoju krajevske skupnosti v preteklem obdobju. Za novo predsednico delegatske skupščine so soglasno izvolili Bredo Lokar-Gaspari ter izrekli vse priznanje dosežanj predsedniku skupščine Francetu Dimcu, ki se je preselil v drugo krajevno skupnost. Poha-vala in skromno priznanje, ki so mu ga izročili, je le majhno priznanje za veliko delo, opravljeno v naši krajevni skupnosti.

LOJZE CEPUŠ

KS Josip Prašnikar

Konferenca delegacij komunalne skupnosti – Delegati so se sestali 3. februarja. Kot običajno je bil odziv iz organizacij združenega dela zelo skromen. Obravnavali so planske dokumente krajevske skupnosti za srednjeročno in kratkoročno obdobje, ki se nanašajo na komunalno dejavnost, in nanje podali nekaj utemeljenih pripomb.

***

Seja predsedstva KK SZDL – Sestali so se 6. februarja. Razpravljali so o poteku temeljne kandidacijske konference in gradivu za občinsko konferenco SZDL. Določili so tudi datum javne razprave o kritični analizi delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Izvedli so jo 18. februarja in bili zadovoljni s številno udeležbo. K sodelovanju so povabili osnovno organizacijo ZK, predsedstvo KK SZDL, člane skupščine in sveta KS, predsednike hišnih svetov, sedanje in evidentirane možne delegate za skupščine DPS in SIS. Uvodno besedo je podal Ivo Bernard iz OK SZDL Ljubljana Center. Udeleženci so v razpravi kritično obravnavali dogajanja v naši družbi (prekinj-tve dela, slabo delo delegacij in delegatov). Opozorili so zlasti na vprašanje odgovornosti tovarišev, ki opravljajo najpomembnejše družbene funkcije in v iztekajočem se mandatu niso upravitili zaupanja volilcev, pa se sedaj kljub temu znova pojavljajo kot evidentirani kandidati na »visokih stolčkih«.

***

Seja sveta KS – Svet je 12. februarja obravnaval osnutek programa komunalnih dejavnosti za leto 1986 in srednjeročno obdobje 1986–1990, imenoval volilno komisijo za izvedbo volitev 16. marca in razpravjal o organiziranosti teritorialne obrambe v KS. Članom sveta je bil predložen finančni plan KS za letošnje leto, znana pa je tudi že realizacija plana za preteklo leto: prihodki znašajo 3.507.435,50 dinarja, odhodki pa 3.418.445,80 dinarja. Živahna razprava je potekala o namembnosti poslovnih prostorov v novogradnji na lokaciji L-1 Tekstil in Trubarjevi 7, 9, 11.

***

Bil je Pust okroglih ust – DPM je na pustni torek za najmlajše organiziralo maškarado v prostorih KS. Prišle so maske in bilo je zelo veselo.

SILVA ŠUC

KS Ajdovščina

Končno zbiralniki za steklo – Pomlad je čas, ko se lotimo pospravljanja – ne le stanovanja, kleti in podstrešij, temveč tudi bivalnega okolja. Tako bo naše mesto vendarle dočakalo že marca (najkasneje pa aprila) poskusno postavitev zbiralnikov za odpadno steklo. V KS Ajdovščina bo DO DINOS postavil predvidoma 7 zbiralnikov. O tem, kje naj bi bili postavljeni, pa se bodo dogovorili skupaj z delovnimi organizacijami, ki so veliki »povzročitelji« tovrstnih odpadnih surovin (hotel Lev, gostinske in živilske delovne organizacije) in s hišnimi sveti. K predlogu mikrolokacije zbiralnikov so imeli člani komisije za komunalno gospodarstvo in urejanje prostora kar nekaj pripomb. Predstavniki Dinosa, ki je pojasnil, za kaj so se odločili za posamezne ulice, se je strinjal, da počakajo na pobude zainteresiranih in uskladijo predloge.

***

Telovadba brez predaha – Mladi člani TVD Partizan-Narodni dom niso mirovali niti med zimskimi počitnicami. Kar 114 se jih je udeležilo smučarskega tečaja v Mojstrani in na snegu še bolj utrdilo telesno (pa tudi duševno) pripravljenost. Poleg vsakodnevnega smučanja so imeli udeleženci tečaja tudi možnost drsati in teči na smučeh. In ker bo zime vsak hip konec, že razmišljajo o programu, ki ga bodo imeli med poletnim taborjenjem.

***

Prej štiri, sedaj dve OO ZK – O združitvi po dveh osnovnih organizacij ZK so potekale razprave že v lanskem letu; sklep o tem je sprejel občinski komitej ZK Ljubljana Center, izveden pa je bil februarja letos. Na programsko-volilnih sestankih so izvolili nova vodstva in sprejeli delovni program. Obravnavali so poročilo občinskega komiteja ZK in kritično pripomnili, da premalno upošteva dejanske razmere. Po obravnavi gradiva za občinsko konferenco ZK pa so izvolili še delegata zanjo.

KS Stara Ljubljana

Analiza delegatskega sistema pod drobnogledom – Predsedstvo KK SZDL je 25. februarja organiziralo javno razpravo o kritični analizi delegatskega sistema socialističnega samoupravljanja. Delovni ljudje in krajinj so tako imeli široko možnost izraziti svoje pripombe in pobude v zvezi z delovanjem delegatskega sistema.

***

Nadaljevanje plinifikacije v krajevni skupnosti – DO Energetika – TOZD Plinarna Ljubljana bo v obdobju maj–september 1986 izvajala dela na plinskem omrežju na Ciril-Metodovem trgu. V tem času se zainteresirani krajinj s tega območja lahko odločijo za priključitev na dovod zemeljskega plina.

***

Preskrba s sadjem in zelenjavo – Krajinj močno pogrešajo trgovino s sadjem in zelenjavo, ki so jo odstranili zaradi prenove hiše na Mestnem trgu 17. Potrošniški svet in drugi samoupravni organi KS skušajo v sodelovanju s samoupravno stanovanjsko skupnostjo in komitejem za urejanje prostora poiskati nadomestni lokal za prodajo teh nepotrebnih živil, razmišljajo pa tudi o postavitvi sodobnega kioska na območju Levstikovega trga.

***

Sneg, sneg – Nasulo nam je obilico snega, toda tokrat moramo pohvalno oceniti takojšnje akcijo hišnih svetov in uporabnikov lokalov, saj so očistili pločnike in tako pešcem omogočili nemoteno hojo. Ob tem pa utemeljeno razmišljamo, da bi morale strokovne službe Stanovanjskega podjetja Ljubljana ponuditi hišnim svetom večjo pomoč pri odpravljanju in preprečevanju nevarnosti, ki na mimoidoče preživjo v obliki snega in ledenih sveč z ne dovolj zaščiteneh streh.

SILVA ŠUC